

5. Tekrar Testi

1. Yaklaşık iki yüz yıl önce başlayan Sanayi Devrimi gittikçe artan bir hızla dünyayı etkilemiş ve dünyanın görünümünün farklılaşmasına yol açmıştır. Bilimsel buluşlarla uygulamaya geçirilen teknolojik gelişmeler, toplumların yaşamını alt üst etmiştir. Buhar gücünün kullanılmaya başlamasıyla ise makineleşme önemini arttırmıştır. Petrol ve elektriğin enerji sağlamak için kullanılması sanayide patlamaya yol açmıştır. Tüm bunlarla beraber, yollarında sadece atlı arabalar gezinen ülkeler, yarım yüzyılda fabrikalardan geçilmez olmuştur. Doğanın yeşil örtüsü, beton, asfalt, baca, yüksek binalar ve motorlu araçlardan oluşan örtüyle yer değiştirmiştir. Ulaşımında gerçekleştirilen devrimle yeryüzü adeta küçültülmüştür. Telefon, telgraf, radyo, televizyon, hemen ardından gelişen bilgisayar ve internet teknolojileri ile dünyanın her bir köşesiyle aynı anda iletişim sağlanabilir hâle gelmiştir.

Bu parçada hakkında açıklama yapılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal değer
B) Toplumsal etkileşim
C) Toplumsal değişim
D) Toplumsal hareketlilik
E) Toplumsal bütünleşme
2. Toplumsal değişme; toplumsal yapının, kurumların, toplumsal ilişkiler ağının, davranış kalıplarının, toplumsal norm ve değerlerin zaman içinde olumlu ya da olumsuz yönde dönüşmesidir. Yüzlerce kilometre ötede yaşayan akrabasının sesini ne zaman istersek duyabilmek, arkadaşımızın uzun ve zahmetli yolculuğunu kazasız belasız atlatması ve bunu anında öğrenebilmek ya da tıbbın bebek ölümlerini, doğum sırasında kapılan enfeksiyonları olağanüstü bir hızla azaltması, uygar insanın yaşam süresini küçümsenemeyecek kadar uzatmayı başarmış olmak vb. toplumsal yapıda ileri doğru yaşanan değişimlere örnektir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler ekonomik faktörlerle yakından ilgili bir olgudur.
B) Bilimsel ve teknik ilerlemeler çağına borçlu olduğumuz nimetler, toplumsal değişmeyi etkileyen faktörler arasında yer almaktadır.
C) Tarih boyunca tüm toplumlar belli hareketlerinin neticesinde kendinden sonraki nesilleri ve toplumsal yapıyı etkilemişler, değiştirmişlerdir.
D) Refah düzeyi yüksek olan toplumlar bireylere eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi konularda daha iyi olanaklar sunmaktadır.
E) Maddi ve manevi değerlerden yaşam biçimine, aile içi ilişkilerden mesleki ilişkilere kadar toplumsal yaşamın her yönü değişime uğramaktadır.

5. Tekrar Testi

3. I. Dünyada ün kazanmış bilgisayar oyunlarının herkes tarafından kullanımı
II. Tıbbın bebek ölümlerini, doğum sırasında kapılan enfeksiyonları olağanüstü bir hızla azaltması
III. Çok partili sisteme geçilmesinin, demokrasinin gelişimine etkisi
IV. Kentleşmenin kadının iş hayatına atılmasında etkili olması

Numaralandırılmış ifadeler arasında toplumsal değişmeyi etkileyen faktörlerden hangisinin bir örneği yoktur?

- A) Bilim ve teknoloji
B) Demokratikleşme
C) Doğal çevre koşulları
D) Küreselleşme
E) Demografi
4. Teknoloji ilk insanların, ilk basit aletleri yapımıyla başlar. İçinde bulunduğumuz çağın gelişmiş teknolojisi ise sosyal hayattaki işleri kolaylaştıran bir etkidir. Yaşanılan modern hayat teknolojisiz ve bilimsiz imkânsızdır. Ancak teknoloji beraberinde birçok sorunu da getirir. “Yeni teknoloji, her zaman eskisinden iyi midir?” veya “Yeni teknolojinin yol açtığı sosyal değişime ilişkin geçmişten ne öğrenilebilir?” sorularının cevapları teknolojik gelişmelerin ve sosyal hayata etkilerinin anlaşılmasında yarar.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumsal değişme; temelinde ekonomik değişimin yattığı, insanlar arası ilişkilerin değişmesidir.
B) Tarımda, sanayide, bilgisayar teknolojilerindeki gelişmeler sonucu toplumsal çözülme kaçınılmaz hâle gelmiştir.
C) İlk uygarlıkların bilimsel ve teknolojik gelişmelere katkıları günümüz uygarlıklarından daha azdır.
D) Bilim ve teknolojinin toplumsal değişime hem olumlu hem de olumsuz etkileri vardır.
E) Tarih boyunca kitle iletişim araçlarındaki gelişmeler toplumsal yapıda olumlu değişikliklere yol açmıştır.
5. “Modernliğin dili ile konuşurken geleneği mutlaka hesaba katıp yeniden canlandırmak gerekmektedir. Geleneği hiç sayarak, sırf kuru modernleşme havarisi kesilmek gerçeklerle hiç bağdaşmaz. Gelenekle bağları kurup modernliğe yol almak en doğrusu.”

Bu görüşlere sahip bir kişinin aşağıdaki yargılardan hangisine katıldığı söylenebilir?

- A) Modern olmak, toplumun içselleştirdiği sosyal ve kültürel değerlerden mahrum kalmaktır.
B) Yüzeysel ve simgesel değişimler modernleşmenin en temel unsurlarındandır.
C) Modernitenin kurulmasının yegâne yolu geleneği dışlamaktır.
D) Gelenekçi düşünce modernleşmeye giden yolda bir köprüdür.
E) Modernleşme denilen olgu, geleneksel değerlerden bağımsızdır.

5. Tekrar Testi

6. Giyim-kuşam, yeme-içme, eğitim, mimari vb. hayatımızı ilgilendiren hemen her konuda çağdaşlaşma ve modernleşme bir kavram kargaşası hâlinde tanımlanmaktadır. Oysaki kendi kültürel değerlerini çağdaşlaştıramayan toplumlar modernlik adı altında başka toplumların değer hükümlerini hayata geçirirler. Tarihte kendi değerlerini çağın ihtiyacına cevap verecek şekilde geliştirerek toplumun hizmetine sunamamış olan milletler ölü milletler mezarlığına terk edilmiştir, yani müze, arşiv ve kütüphanelerdeki yerlerini almışlardır. Konuyu biraz daha açacak olursak, örneğin kendi musikisini çağın ihtiyacına cevap verecek biçimde geliştiremeyen yani çağdaşlaştıramayan toplumların gençleri başka toplumların müziklerini benimser, zaman içerisinde kendi musikiniz gelişme ve değişimdeki yerini alamayınca müzeliğe olur.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Toplumlar, çağdaşlaşma veya başat toplumların çağdaş konuma ulaştırmış olduğu değerleri modernleşme adı altında benimsediklerinde egemen toplumların değerlerini hayata geçirirler.
- B) Bireyler gibi toplumlarında kimliklerini korumak için modernleşme sürecinde kültürel öğelerini yeniden üretmeleri, revize etmeleri gerekebilir.
- C) Kendi kültürünü yaşatamayan toplumlar tarihin tozlu raflarında yerini almaya mahkûmdurlar.
- D) Bir toplumun çağdaşlaştırdığı değerler diğer toplumlar için modernlik olarak algılanabilir ancak modernliğe bağımlı olan toplumlar kültürel, ekonomik ve daha sonra da siyasi manada yok olmaktan kurtulamazlar.
- E) Toplumların kendi değerlerini, kurumlarını geliştirmek ve hayata kazandırmak yerine kendisine sunulan değerleri benimsemesi, kabullenmesi ve yaşaması çağdaşlaşmanın ilk şartıdır.
7. Küreselleşme bir yandan devletleri dönüştürürken, bireyleri de dönüştürmektedir. Devletler birbirine benzer başka bir deyişle evrensel kabul edilen değerleri benimsemeye teşvik edilirken, bireyler de yaşam biçimleri, tüketim alışkanlıkları ve beklentileri ile belli bir kültüre olan aidiyetlerinden kopartılarak, küreselleşmenin tek bir mekân haline getirdiği dünya köyünün bireyleri hâline getirilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi küreselleşmenin toplumsal değişime yansımalarından biri olamaz?

- A) Döner, hamburger, spagetti gibi farklı kültürlere ait yemeklerin günümüzde farklı toplumlar tarafından tüketilmesi
- B) Geçmişte dünyanın farklı coğrafyalarında kullanılan jean pantolon, ceket ve kravat gibi giysi türlerinin bugün dünyanın neredeyse tamamı tarafından kullanılması
- C) Avrupa Birliği ülkeleri arasında sınırların kaldırılmış olması ve bir ülkeden diğerine vizesiz geçiş imkânı sağlanması
- D) Dünyanın bir bölgesinde yaşanan deprem, sel gibi doğal felaketlerin; diğer toplumlar tarafından haber alınarak uluslararası düzeyde yardım faaliyetlerinde bulunulması
- E) Toplumlarda yüzyıllardan beri farklı etnik kökenlere sahip birçok insanın bir arada yaşaması

5. Tekrar Testi

8. Toplumda tehlikeye karşı başarılı bir mücadele verilmesinin gerektiği durumlarda halkın birlik ve beraberlik içinde göstereceği sosyal reaksiyon da güçlenir. Olumsuz koşullar altındaki bir toplumda sapkınlara, kaçaklara ve hainlere hoşgörü gösterilmez. Ne denli acı verici olursa olsun ortaklaşa fedakârlık yoluyla kültürün güçlendirilmesine ve çoklukların, farklılıkların, her konudaki çeşitliliğin genel anlamda uyumuna ve uzlaştırılmasına çalışılması toplumsal bütünlüğün sağlanmasında önemli rol oynar.

Bu görüşlere sahip bir kişinin aşağıdakilerden hangisine katılımı beklenmez?

- A) İnsanlar sosyal bünyede bir bina meydana getirmek için birbirleriyle kenetlenen, birbirine destek olan yapı taşları gibi olmalıdırlar.
- B) Birlik içinde eriyen, ortak paydada buluşulan her işte muvaffak olunur.
- C) Yalnızca kendimiz için yaşamamız olanaksızdır, binlerce doku bizi tüm insanlara bağlar.
- D) Şeyleri birlikte yapan kişiler, birlikte bir iş başarmanın değerli olduğuna inanırlar.
- E) Bir bireyin inancı, ahlakı ve etik değerleri vardır. Oysa bir toplumun böyle değerleri olmaz. İşlevsel olarak zaman zaman sanki varmış gibi gösterilse de özde yoktur.
9. Toplumsal yapılar, üyelerinin davranışlarını ve ilişkilerini düzenleyen belli değerler ve normlar etrafında bütünleşmektedir. Bu değerlerin ve normların etkisi zamanla zayıflar. Bu süreçte, eski değerlerin ve normların etkilerinin zayıfladığı fakat tamamen kaybolmadığı, yeni değerlerin ise henüz tam olarak benimsenmediği, çelişkilerin, çatışmaların ve tabakalar arası farklılaşmanın arttığı, insan hak ve özgürlüklerinin kısıtlandığı, millî birlik bilincinin zayıfladığı “gri” bir dönem meydana gelir.

Bu parçada “gri bir dönem” olarak vurgulanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal çözülme
- B) Toplumsal değişim
- C) Toplumsal sapma
- D) Toplumsal çatışma
- E) Toplumsal ayrışma
10. Değişim tüm toplumlar için kaçınılmaz bir olgudur. Fakat değişimin hızı ve kaynakları toplumlara göre farklılık gösterebilir. Sosyologların yaptığı, toplumlara göre karşılaştırmalı toplumsal değişme ve modernleşme araştırmaları toplumsal değişimin bütün toplumlarda aynı olmadığını göstermektedir. Bu araştırmalar, geleneksel değerlere daha sıkı bağlı olan toplumların değişime direnç gösterdiklerini, modern toplumların ise değişime daha açık olduklarını göstermektedir.

Buna göre toplumsal değişme ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geleneksel toplumlarda değişme daha yavaştır.
- B) Değişim, toplumların gelişmesi ile her toplumda aynı şekilde gerçekleşir.
- C) Toplumsal yapısı dış dünyaya kapalı toplumlarda sosyal değişimler güçtür.
- D) Modern değerlere sahip toplumlar değişime daha az direnç gösterirler.
- E) Geleneksel ya da modern tüm toplumsal yapılar değişime uğrar.

5. Tekrar Testi

11. Küreselleşme kavramı hem olumlu hem de olumsuz birçok olguyu içine alır. Küreselleşme karşılıklı iş birliği, barış, bütünleşme, gelişmişlik, sosyokültürel yakınlık gibi olumlu sayılabilecek etkilerinin yanında; karşılıklı bağımlılık, yerel kültürlerin yok olması, bölgesel gelişmişlik farklarının artması, haksız rekabet ortamı, bireysel yalnızlaşma gibi birçok olumsuzlukları da bünyesinde barındırır.

Bu parçadan hareketle küreselleşme ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Kültürel alandan çok ekonomik ve siyasal alandaki karşılıklı bağımlılıkları artıran bir süreçtir.
- B) Gelişmiş ülkelerden daha az gelişmiş ülkelere doğru ilerleyen tek yönlü bir değişim sürecidir.
- C) Toplumsal değişim açısından olumlu yönlerinin daha baskın olduğu bir süreci ifade eder.
- D) Dünya ölçeğinde birbirine benzeyen kültürel bir yapının ortaya çıkmasına yol açan bir süreçtir.
- E) Tüm toplumsal yapıların benzer şekilde etkilendiği toplumsal değişim sürecidir.

12. Göçler insanlık tarihi kadar eskiye dayanan bir olgudur. İnsanoğlu bazen coğrafi nedenlerle, bazen yeni yerleşim yerleri keşfetme amacıyla ve bazen de yaşanılan topraklarda yaşama şansı kalmadığından yer değiştirmiştir. Göçler bir yandan toplumsal yapıda sorunların doğmasına yol açarken öte yandan yeni fırsatlara da kapı aralamakta, toplumsal yapıya dinamizm kazandırmaktadır.

Bu parçadan hareketle göçlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Toplumsal değişimler çoğu zaman plansız olarak ortaya çıkar.
- B) Göçler toplumsal yapı unsurları arasındaki uyumu bozar.
- C) Tarihin her döneminde göçler toplumsal yapıyı etkileyen en önemli unsur olmuştur.
- D) Bazen toplumların iradeleri dışında gerçekleşen göçlerin toplumsal yapıya olumlu katkıları da mevcuttur.
- E) Plansız gerçekleşen göçler sonucunda ortaya çıkan sorunların çoğunu çözebilmek mümkün değildir.

13. Sosyolog Merton'a göre anomi, yapısal bir gerilimin ürünüdür. Normlar ve değerler arasında yaşanan çelişkiler anomiyi doğuran en önemli nedendir. Toplumsal normlar gelişmelere bağlı olarak değişirler. Böylece eski normlar yürürlükten kalkarken onların yerine yeni normlar getirilir. Bu durum toplumsal hayatta bazı boşlukların ortaya çıkmasına neden olur. Örneğin internetin küresel düzeyde bireylerin yaşamına girmesiyle toplumsal değişimin insanlık tarihinde görülmemiş düzeyde çok hızlı yaşandığı bir dünyada, eski normlar gereksinimleri karşılayamaz hâle gelir ve geçerliliğini yitirir.

Buna göre normların geçerliliğini yitirmesi ve yaptırım gücünün azalması nedeniyle ortaya çıkan durumu aşağıdakilerden hangisi en doğru ifade eder?

- A) Toplumsal bütünleşmenin sağlanamaması nedeniyle toplumsal çözülmenin ortaya çıkması
- B) Toplumsal yapıyı düzenleyen yeni normatif yapının eskinin yerini alması
- C) Sosyal dayanışmanın toplumda anlamını yitirerek bu işlevi devlet kurumlarının yerine getirmesi
- D) Bireylerde gelecek endişesinin artmasıyla suça yönelimli birey sayısında artış yaşanması
- E) Yaptırım gücü yüksek yeni bir normatif değer sisteminin üretilmesi

5. Tekrar Testi

14. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre ülkemizde 52 milyon aktif sosyal medya kullanıcısı 59 milyonda internet kullanıcısı mevcuttur. 25-34 yaş grubundaki bireylerin yaklaşık % 92'si internet kullanıcısı durumundadır. Verilerin medya kullanım alışkanlıkları bölümünde ise, internet kullanımının günde 7 saat 15 dakika olduğu, bunun da 2 saat 46 dakikasını sosyal medyaya ayırdığı görülüyor. Televizyonda geçirilen zaman ise 3 saat 9 dakika olarak belirtiliyor. İnternetin bazı yönlerden yaşamı kolaylaştırmasının yanında, aşırı kullanımının bazı ciddi sorunlara yol açtığı görülmektedir. Özellikle okul çağındaki gençlerde görülen internet ve sosyal medyanın aşırı kullanımı ile bağımlılığın arttığı, sosyal ilişki oranlarında azalmanın yaşandığı, ders başarısında düşüşlerin ortaya çıktığı, yanlış rol modellerin örnek alınmasıyla toplumsal değerlere aykırı davranışlarda artışların olduğu görülmektedir.

Parçadan hareketle toplumsal değişimle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnternet en temel sosyalleşme araçlarından biri hâline gelmiştir.
B) Sosyal medya kullanımı bireylerin sosyal ilişkilere ayırdıkları zamanı azaltmaktadır.
C) Öğrencilerin ders başarısındaki düşüşlerin en önemli nedeni internet kullanım oranlarındaki artıştır.
D) İnternet kullanım oranlarındaki artışın birçok olumsuz davranışın ortaya çıkmasının nedeni olduğu söylenebilir.
E) İnternet ve sosyal medya kullanımı bireylerin yaşamını etkileyen en önemli olgulardan birisi hâline gelmiştir.
15. Eskiden düğünlerde davetiyeler basılır, uzak yakın demeden tüm dost ve akrabaların evlerine gidilerek düğünlere davet edilirdi. Düğünlerde fotoğraflar çekilir, albümler yapılırdı. Bugün ise dijital davetiyeler elektronik postalarla ve sosyal medya platformlarıyla gönderilmekte, düğünlerde çekilen fotoğraf ve videolar dijital ortamlara yüklenerek kalıcı hâle getirildiği düşünülmekte, sosyal medya kullanıcılarının bu foto ve videoları beğenmeleri beklenmektedir.

Bu parçada aşağıdaki toplumsal değişmeyi etkileyen faktörlerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Modernleşme
B) Küreselleşme
C) Kitle iletişim araçları
D) Fiziki çevre
E) Demografi
16. Modernleşme sürecinin etkilediği kurumlardan biri de aile kurumudur. Modern toplumda aile kurumu, yapısı, ilişkileri ve değerleri bakımından büyük değişimlere maruz kalmıştır. Geleneksel toplumda güçlü olan aile, akrabalık bağları, komşuluk ilişkileri ve dayanışma kültürü, modern toplumda göçler ve kentlerde yoğunlaşma, internet, sosyal medya gibi etkenlerin yanında, bireyselleşme ve rollerdeki farklılaşma gibi faktörlerin etkisiyle giderek zayıflamakta ve gücünü yitirmektedir. Ailenin yerine getirdiği geleneksel fonksiyonları modern toplumun yapısına göre oluşturulan kurumsal yapılar karşılamakta yetersiz kalmaktadır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Modernleşme ile birlikte ortaya çıkan kurumlar, toplumsal gereksinimleri karşılayabilmektedirler.
B) Modernleşme en çok aile kurumunun yapısını değiştiren bir etkiye sahiptir.
C) Toplumsal yapı, bir kurumun işlevlerinde meydana gelen değişmeyi telafi edecek mekanizmalar geliştirebilmektedir.
D) Modern toplumlarda aile eski gücünü koruyamamakta gittikçe zayıflamaktadır.
E) Modernleşme sürecinin sağlıklı işleyebilmesi tüm kurumsal yapıların bu sürece ayak uyduracak şekilde değişmesi ile mümkündür.

5. Tekrar Testi

17. Roma sonrasında güvenlik eksikliğine bağlı olarak ticaretin azalması ile kıyı şehirleri kaybolmuş Avrupa'da küçük iç kapanık karasal kale şehirleri öne çıkmıştır. Böylece dışa ve değişime kapalı bir toplumsal yapı olan feodalizm ortaya çıkmıştır. Tersi bir biçimde 13. yüzyıldan itibaren Haçlı Seferleri neticesinde Akdeniz ticaretinin yeniden canlanması ile birlikte kıyı şehirlerinin yeniden doğduğunu ve toplumsal değişimin daha dinamik bir biçimde Avrupa toplumunu etkisi altına alarak kapalı feodalizmi ortadan kaldıracak süreci başlattığını görmek mümkündür.

Bu parçada toplumsal değişmeyi etkileyen aşağıdaki faktörlerden hangisinden söz edilmektedir?

- A) Demografik durum
- B) Fiziki-coğrafi özellik
- C) Bilimsel gelişmeler
- D) Teknoloji
- E) Eğitim

18. Toplumsal değişme tanımları bazı sosyologlar tarafından makro, bazıları tarafından ise mikro düzeyde yapılmıştır. Mine Tan, toplumsal değişmeyi makro düzeyde değişim olarak ele almakta ve "toplumsal ilişkilerde, kurumlarda ve yapıda belirli bir durumdan ya da varlık biçiminden başka bir durum ya da biçime geçiş" olarak nitelemektedir. Diğer taraftan değişimin mikro düzeyli bir tanımını veren Mahmut Tezcan'a göre toplumsal değişme "toplumsal yapının ve onu oluşturan toplumsal ilişkiler ağının ve bu ilişkileri belirleyen toplumsal kurumların değişmesi" olarak tanımlanabilir.

Buna göre toplumsal değişimin makro ve mikro düzey tanımlarının ortak yanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir sosyal yapı içerisinde gerçekleşmesi
- B) Bir yönünün olması
- C) Boyutlarının benzer olması
- D) Sosyokültürel içeriğe sahip olması
- E) Hızlarının benzer olması

5. Tekrar Testi

19. Küresel bir tehdit hâline gelen Kovid-19 salgını üretimden tüketime, uluslararası ilişkilerden eğitime, ulaşımdan eğlenceye, dinî ibadetlerden spor etkinliklerine kadar akla gelebilecek her alanda toplumsal yaşamı etkisi altına aldı. Dünyanın her yerinde uluslararası zirveler, kongreler, eğitim öğretim faaliyetleri, büyük spor müsabakaları, kültür ve turizm ziyaretleri, festivaller ve fuarlar ardı ardına iptal ediliyor veya sanal ortama aktarılıyor. Çok sayıda işletmenin WEB konferansı, anında mesajlaşma veya e-posta gibi örgütsel çalışma teknolojilerini kullanmasıyla birlikte sosyal anlamda sanal çalışma biçiminin benimsemesi ihtimalini arttırabilir. Bu bağlamda, gittikçe artan sayıda işveren ve işgören, tele çalışma alternatifini bir çalışma biçimi olarak tercih edecektir. Aslında “evden çalışma (home-office)” gibi mekânsal açıdan esnek çalışma sistemleri, mevcut krizle beraber pek çok çalışma alanında zorunlu olarak deneyimlenmektedir. Kimileri için yeni kimileri içinse yoğunluğu artan bu gibi deneyimler, zaman içinde yaygınlaşarak ve benimsenerek yeni bir çalışma hayatını beraberinde getirebilir. Sanal işyeri sosyal izolasyon hissini güçlenmesi ve dolayısıyla dünya genelinde “yalnızlık” duygusunun daha da artması ihtimalini güçlendirmektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşmaz?

- A) Salgın hastalıklar toplumların pek çok kurumunda köklü değişimlere neden olabilir.
- B) İnsanlar arası ilişkilerin biçimi toplumsal şartlardan bağımsız olarak ele alınamaz.
- C) Yaşanan toplumsal değişimler nedeniyle bireyler yeni şartlara alışma sürecinde psikolojik olarak zorlanabilirler.
- D) Kovid-19 salgını dünyada yeni bir çalışma şeklinin yaygınlaşmasına yol açmıştır.
- E) Mekânsal olarak esnek çalışma şeklinin kolaylığı bu çalışma şeklinin yaygınlaşacağı anlamına gelmemektedir.

20. Durkheim'a göre toplumda değişen üretim koşullarına dayalı olarak iş bölümü; mekanik dayanışmadan organik dayanışmaya doğru bir geçiş göstermiştir. Bu, benzerlikler üzerine kurulan bir toplumsal modelden farklılıklar ve uzmanlaşma üzerine kurulu olan bir toplumsal modele geçiş anlamına gelmektedir. Ona göre iş bölümündeki değişimin en temel sebebi toplumdaki demografik yoğunlaşmadır. Bir toplumda demografik yoğunluk az olduğunda toplumun üyeleri uzmanlaşmaya ve kapsamlı bir iş bölümüne gerek duymadan mekanik dayanışma şartlarında yaşayabilirler. Fakat demografik yoğunluk arttıkça toplumsal yaşamın sürdürülebilmesi için mesleki uzmanlaşmaya ve sistematik bir iş bölümüne ihtiyaç olur. Zira ancak bu şekilde demografik olarak yoğun olan bir toplum, işlevlerini tam olarak yerine getirerek varlığını sürdürebilir.

Bu parçadan hareketle;

- I. Toplumların işlevlerini tam olarak yerine getirip varlığını devam ettirmesi mekanik dayanışmaya bağlıdır.
- II. Mesleki uzmanlaşma ve sistematik iş bölümü gelişmiş toplumlarda yaygındır.
- III. Demografik özelliklerdeki değişim toplumdaki iş bölümünün şeklini değiştirir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.